

NELJÄ NÄKÖKULMAA ILMASTONMUUTOKSEEN

- Mitä tarkoittaa ilmastonmuutos?
- Millaisia seurauksia ilmastonmuutoksella on?
- Miten ilmastonmuutosta voi hillitä?
- Miten ilmastonmuutokseen voi sopeutua?

1. MITÄ TARKOITTAÄ ILMASTONMUUTOS? (1/2)

- Maan ilmakehä päästää läpi auringon lämpöä, josta osa heijastuu takaisin avaruuteen. Lämpö pääsee helpommin ilmakehän läpi kohti maapalloa kuin poispäin. Tätä kutsutaan kasvihuoneilmiöksi.
- Kasvihuoneilmiö on elintärkeä maapallon eliöille, kuten meille ihmisille. Muuten täällä olisi liian kylmä asua.

1. MITÄ TARKOITTAÄ ILMASTONMUUTOS? (2/2)

- Ihmisen toiminnan seurauksena kasvihuoneilmiö on voimistunut. Hiilidioksidia ja muita kaasuja on enemmän kuin ennen, eivätkä ne haihdu ilmakehän läpi avaruuteen.
- Näin ilmasto muuttuu lämpimämmäksi, ja se johtuu ihmisen toiminnasta.

2. MILLAISIA SEURAUKSIA ILMASTONMUUTOKSELLA ON?

- Ilmastonmuutos voimistaa äärimmäisiä sääilmiöitä kuten kuivuutta, tulvia ja myrskyjä.
- Ihmisten ja eläinten on vaikeampi pysyä terveinä ja asua turvallisessa paikassa, jossa on tarpeeksi ruokaa saatavilla.
- Ilmastonmuutos aiheuttaa myös jäätiköiden sulamista ja merenpinnan nousua.

3. MITEN ILMASTONMUUTOSTA VOI HILLITÄ? (1/2)

- Ilmakehään pitää päästää vähemmän kasvihuonekaasuja.
- Lisäksi kaasuja voi sitoa maaperään esimerkiksi istuttamalla puita.
- Kasvihuonekaasujen vähentämiseksi ihmisten pitää kuluttaa vähemmän energiaa.
- Energiaa kuluu esimerkiksi asumiseen, liikkumiseen ja ruoantuotantoon.
- Maailma on täynnä kulutushyödykkeitä kuten tavaroita ja vaatteita, joiden tuottaminen ja kuljettaminen vie energiaa.

3. MITEN ILMASTONMUUTOSTA VOI HILLITÄ? (2/2)

- Energiaa pitäisi tuottaa energiamuodoilla, jotka tuottavat vähän tai eivät ollenkaan hiilidioksidia ilmakehään. Tällaisia energiamuotoja ovat aurinko-, tuuli- ja vesivoima, bioenergia sekä maalämpö. Näitä kutsutaan uusiutuvaksi energiaksi.
- Uusiutumattomista energiamuodoista ydinvoima ei myöskään aiheuta kasvihuonepäästöjä.
- Kasvisten kasvattaminen vie vähemmän energiaa kuin lihan kasvattaminen. Eläinten kasvatuksessa ilmakehään pääsee myös kasvihuonekaasuja.

MILLAINEN ON ILMASTONYSTÄVÄ

- asukkaana?
- liikkujana ja matkustajana?
- ruokailijana?
- pukeutujana ja harrastajana?

4. MITEN ILMASTONMUUTOKSEEN VOI SOPEUTUA? (1/2)

- Koska ilmaston lämpeneminen etenee joka tapauksessa, on syytä löytää tapoja sopeutua siihen.
- Sään ääri-ilmiöihin voi varautua esimerkiksi rakentamalla tulvavalleja tai varoitusjärjestelmiä
- Talviharrastuksia voi korvata sellaisilla, joihin ei tarvita lunta.

4. MITEN ILMASTONMUUTOKSEEN VOI SOPEUTUA? (2/2)

- Ruoan ja puhtaan veden saatavuuteen myös vaikeissa olosuhteissa voidaan varautua.
- On hyvä myös asennoitua siihen, että ihmiset joutuvat muuttamaan kotiseuduiltaan muualle maapallolle ja heidän pitää voida tuntea itsensä tervetulleiksi missä tahansa.

**MITKÄ ELÄMÄNTAPAMUUTOKSET OLISIVAT SINULLE
VAIKEITA JA MITKÄ HELPPOJA?**

**TUTKIKAA ENNAKKOKÄSITYKSIÄNNE
ILMASTONMUUTOKSISTA JA TÄYDENTÄKÄÄ NIITÄ
UUSILLA TIEDOILLA JA AJATUKSILLA.**